

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΣ14215052024

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 15^{ης} Μαΐου 2024

Στην Αθήνα σήμερα, 15 Μαΐου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12:00, συνήλθε σε συνεδρίαση, δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη (μεικτή), σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 5043/2023 (Α' 91), το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Λάζαρου Κυρίζογλου, Δημάρχου Αμπελοκήπων-Μενεμένης και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αμπατζόγλου Θεόδωρος Αμαρουσίου, Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Γκουντάρας Αντώνιος Αγιάς, Δανιηλίδης Συμεών Νεάπολης-Συκεών, Δούκας Χάρης Αθηναίων, Κασρινός Αλέξιος Πηνιού, Καφατσάκη-Βλάχου Σταματία Ζωγράφου, Κούλης Ευστάθιος Γορτυνίας, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Μαμάκος Αθανάσιος Λαρισαίων, Παπαναστασίου Γεώργιος Αγρινίου, Πελετίδης Κωνσταντίνος Πατρέων, Τσακίρης Παντελεήμων Ωραιοκάστρου, Τσιάκος Βασίλειος Καρδίτσας και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Γιαλιτάκης Νικόλαος Ηρακλείου, Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος Αθηναίων, Καραμαλάκης Μιχαήλ Ηρακλείου, Καταβούτας Γεώργιος Τρικκαίων, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα, Υδραίου Μερόπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων.

Απόντες οι Δήμαρχοι: Αλεξόπουλος Γρηγόρης Δυτικής Αχαΐας, Μπέγκας Θωμάς Ιωαννιτών, Ραβιόλος Ελευθέριος Καρύστου.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 142^η

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις – Προτάσεις ΚΕΔΕ για την Εθνική Στρατηγική για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ άκουσε εισήγηση από τον κ. Γεράσιμο Φεσσιάν, στέλεχος της ΚΕΔΕ – μέλος της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας – μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του ΥΠ.ΠΕ., σχετικά με το ανωτέρω θέμα και αφού έλαβε γνώση του κειμένου των Παρατηρήσεων – Προτάσεων για την Εθνική Στρατηγική για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030,

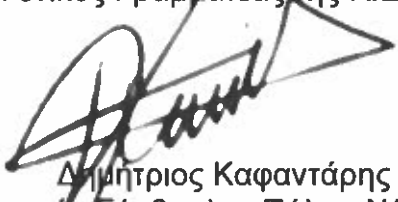
ύστερα από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει ομόφωνα

Εγκρίνει το κείμενο με τις Παρατηρήσεις – Προτάσεις της ΚΕΔΕ για την Εθνική Στρατηγική για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030, οι οποίες επισυνάπτονται.

.....
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Ο Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Ε.

Λάζαρος Κυρίζογλου
Δήμαρχος Αμπελοκήπων-Μενεμένης

Η Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια
της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δέσποινα Λουκάκη

**Κεντρική Ένωση
Δήμων Ελλάδας**

Θέμα: Παρατηρήσεις - προτάσεις της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας στην Δημόσια Διαβούλευση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030.

Με το κείμενο αυτό η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας καταθέτει χρήσιμες και ουσιαστικές προτάσεις στην υπό Δημόσια Διαβούλευση «Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία» που κατέθεσε ο ΥΠΕΠ και πολιτικά υπεύθυνος για τον Συντονιστικό Μηχανισμό για την Αναπηρία κ. Άκης Σκέρτσος. Ελπιδοφόρο είναι πως η Εθνική Στρατηγική ακολουθεί ένα Εθνικό Σχέδιο Δράσης της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, που είχε επιτυχίες αλλά και αδυναμίες να ξεπεράσει. Ενώ μια για ακόμα μια φορά καλούμαστε μέσω της Δημόσιας Διαβούλευσης να συμβάλουμε βελτιωτικά. Στην ουσία αυτή η «Εθνική Στρατηγική» μετουσιώνει την αδιάκοπη προσπάθεια δεκαετιών για την Ευρωπαϊκή Σύγκλιση, τόσο των Συλλογικών Οργάνων ΑμεΑ, όσο και της Ελληνικής Πολιτείας. Καλούνται να αντιληφθούν, να κατανοήσουν ο ένας τον ρόλο του άλλου και να λειτουργήσουν από κοινού για την εξάλειψη των διακρίσεων που υφίστανται τα ΑμεΑ και οι οικογένειες τους.

Εμείς αισθανόμαστε την ανάγκη να συμμετέχουμε σε αυτή την Δημόσια Διαβούλευση καταθέτοντας προτάσεις που θα συμβάλουν αφενός στην απλοποίηση διαδικασιών και αφετέρου στην υποστήριξη των πάγιων και δίκαιων αιτημάτων που χρόνια τώρα καταθέτει το Αναπηρικό Κίνημα.

Επιπλέον, καταθέτουμε συγκεκριμένες προτάσεις ανά Πυλώνα και Στόχο, μέσα από τις οποίες εκτιμούμε ότι θα ολοκληρωθούν ενέργειες και προσπάθειες δεκαετιών για να αλλάξει ταυτότητα η χώρα μας, να καταστεί «Μια Ελλάδα με όλους για όλους».

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι

Στόχος I.1: Ανεμπόδιστη πρόσβαση στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον

Με την εμπειρία που έχει αποκομίσει η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας με την συμμετοχή της στην Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας ΥΠ.ΠΕ., και λειτουργώντας βελτιωτικά έχουμε να προτείνουμε προς ένταξη τα παρακάτω προκειμένου να εκπληρωθούν έως το 2030 οι κοινοί μας στόχοι.

Σε ότι αφορά την **Εμβληματική δράση Πυλώνα Ι**: Αν θεσμοθετηθεί Εθνική Επιτροπή για το Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας εκτιμούμε πως η ΚΕΔΕ θα πρέπει να αποτελεί μέλος της. Η ΚΕΔΕ εισηγήθηκε και υποστήριξε σθεναρά την καθιέρωση του Εθνικού Σήματος ΑμεΑ τόσο στην Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, όσο και στην Κεντρική Επιτροπή Προσβασιμότητας.

Σε ότι αφορά το σημείο γ): αιτούμεθα εξιδεικευμένο χρηματοδοτικό εργαλείο για τις στοχευμένες παρεμβάσεις προσβασιμότητας που να φορά αποκλειστικά τους Δήμους.

Σε ότι αφορά την **Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 3**:

Είναι ανάγκη με ειλικρίνεια να αντιμετωπίσουμε τα κτηριακά προβλήματα αλλά με σεβασμό στις ανθρώπινες ανάγκες και με γνώμονα την ανάγκη της αξιοποίησης του κτηριακού αποθέματος που διαθέτει την δυνατότητα να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες. Οφείλουμε πλέον να διαχωρίσουμε τις χρήσεις και με ειλικρίνεια να πούμε ότι νέες χρήσεις θα

υλοποιούνται μόνο σε νέα ακίνητα, ώστε να μπορούν να εξυπηρετηθούν απρόσκοπτα τα Άτομα με Αναπηρία. Δεν φτάνει να πούμε εναλλακτικές υπηρεσίες. Και αυτό γιατί η έως τώρα λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας έχει έρθει να αντιμετωπίσει στο εάν ένα κτήριο μπορεί ή όχι τελικά να γίνει προσβάσιμο, δημιουργώντας μετά άλλα θέματα σχετικά με το λεγόμενο «δυσανάλογο κόστος» του ιδιοκτήτη. Μια Εθνική Στρατηγική οφείλει να σταθεί γενναία απέναντι στα προβλήματα λύνοντάς τα. Η διαιώνιση της σημερινής κατάστασης, με συνεχιζόμενες παρατάσεις δεν οδηγεί πουθενά πάρα μόνο στην αυθαιρεσία. Έχουμε τον χρόνο έως το 2030 να το αλλάξουμε αυτό αρκεί να έχουμε την βούληση για αυτή την μεταρρύθμιση.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 4:

Αιτούμεθα η ΚΕΔΕ να συμμετέχει γνωμοδοτικά και να εκφράσει την άποψη της σχετικά με την έκδοση τεχνικών οδηγιών προσβασιμότητας.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 5:

Αιτούμεθα την συμμετοχή της ΚΕΔΕ με μέλος και αναπληρωτή του, με αποφασιστικό χαρακτήρα σε Επιτροπές Υπουργείων που εξετάζουν αιτήματα Δήμων για την ένταξη τους σε χρηματοδοτικά εργαλεία ή την ανακήρυξή τους σε εποχικούς προορισμούς.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 6:

Αιτούμεθα την συμμετοχή της ΚΕΔΕ στην αρμόδια επιτροπή που εξετάζει την υπαγωγή των κτηρίων στο πρόγραμμα διασφάλισης φυσικής προσβασιμότητας του ΤΕΕ. Την εξειδίκευση και διασφάλιση χρηματοδοτικού εργαλείου για τις απαιτούμενες παρεμβάσεις σε Δημοτικά Ακίνητα που έχουν ενταχθεί και χαρακτηριστεί από τους εκλεκτές προσβασιμότητας ως μη προσπελάσιμα, αλλά μπορούν να μετατραπούν σε προσβάσιμα.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 7:

Αιτούμεθα την συμμετοχή της ΚΕΔΕ στην κατάρτιση και εξειδίκευση του προγράμματος «Προσβάσιμων γειτονιών» με μέλος και αναπληρωτή του στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή. Επίσης προτείνουμε ιδιαίτερα στους δήμους με αστικά και τουριστικά χαρακτηριστικά την νομοθετημένη σύσταση των **Τοπικών Επιτροπών Προσβασιμότητας** με γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Ενθαρρύνουμε την συμμετοχή προσωπικοτήτων εγνωσμένου κύρους με σημείο αναφοράς τα δικαιώματα των ΑμεΑ, αλλά και την συμμετοχή των τοπικών συλλογών ΑμεΑ σε αυτές τις Επιτροπές.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 9:

Αιτούμεθα την συμμετοχή της ΚΕΔΕ στην ανάπτυξη κατευθυντήριων οδηγιών για την δημιουργία «αλυσίδων προσβασιμότητας» και κατά την διαδικασία της εκπόνησης και υλοποίησης του Σήματος Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού, με μέλος και αναπληρωτή του στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 10:

Αιτούμεθα την συμμετοχή της ΚΕΔΕ στην τροποποίηση πλαισίου αδειοδότησης αθλητικών εγκαταστάσεων, με μέλος και αναπληρωτή του στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή. Και την υιοθέτηση του συστήματος on/off του κριτηρίου της προσβασιμότητας για την αδειοδότηση του. Παράλληλα αιτούμεθα τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη εξειδικευμένου χρηματοδοτικού εργαλείου για την υλοποίηση σχετικών παρεμβάσεων (μελέτη - κατασκευή) προκειμένου οι δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις να γίνουν φιλικές και προσπελάσιμες για όλους.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 11:

Να μπορούν να συμμετέχουν οι Δήμοι στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της ψηφιακής πλατφόρμας και επιπλέον να εξασφαλισθούν οι χρηματοδοτικές ανάγκες για την υποστήριξή της μέσω χρηματοδοτικού εργαλείου, τύπου smart cities.

Σε ότι αφορά την Εμβληματική δράση Στόχου I.1 εδάφιο 12:

Να εξασφαλισθεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης θα αφορά και εργαζομένους σε ΟΤΑ Α & Β βαθμού και σε ΝΠΙΔ που εποπτεύουν.

Στόχος I.2: Διασφάλιση προσβασιμότητας μεταφορικών συστημάτων

Αναφορικά με τα άρθρα β) η βελτίωση της προσβασιμότητας των υποδομών και μεταφορικών μέσων, γ) την προώθηση διαδικασιών και στοχευμένων εξυπηρετήσεων για τη βελτίωση της κινητικότητας των ατόμων με αναπηρία και δ) σχετικές δράσεις επιμόρφωσης, κατάρτισης και ευαισθητοποίησης, **να κατανοηθεί, να μελετηθεί και να αναπτυχθεί πλήρως το δεδομένο ότι θα αφορούν και τα Αστικά ΚΤΕΛ της επαρχίας καθώς και τα Υπεραστικά ΚΤΕΛ.**

13. Εμβληματική δράση Στόχου I.2:

Για να απλουστευθεί η διαδικασία πρέπει πρώτα νομοθετικά να αποδεσμευτεί η παροχή της δωρεάν διέλευσης από τα διόδια με τον αριθμό του ΙΧ και να αφορά το ίδιο το Άτομο με Αναπηρία. Κατόπιν να δοθεί η δυνατότητα της μετάπτωσης των δεδομένων από την μπλε κάρτα στάθμευσης στην Εθνική Κάρτα ΑμεΑ και με αυτή την πιστοποιημένη κάρτα μέσω του gov.gr wallet app να μπορεί ένα ΑμεΑ με δικά του έξοδα να παραλάβει ένα ηλεκτρονικό πομπό που θα του επιτρέπει την διέλευση στα διόδια. Εκτιμούμε πως η έκδοση πολλών καρτών διαφορετικών για

κάθε χρήση ενισχύει την γραφειοκρατία. Εισηγούμαστε μια κάρτα, την Εθνική κάρτα αναπηρίας για όλες τις χρήσεις. Η χρήση του πομπού θα γίνεται εξολοκλήρου από το ίδιο το ΑμεΑ και μόνο, ενώ η παραβίαση αυτού ως αρχή θα εμπίπτει στις σχετικές διατάξεις παραβιάσεις μη πληρωμής τελών των διοδίων.

15. Αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για το Δελτίο Στάθμευσης:

Προτείνουμε την ενσωμάτωσή τους στην Εθνική Κάρτα και την υπαγωγή τους στο gov.grwallet app, με την παράλληλη έκδοση του σε αυτοκόλλητη QR μορφή, για την επικόλλησή του σε εμφανές σημείο του οχήματος. Με αυτό τον τρόπο ενισχύουμε την χρήση των γνήσιων δελτίων στάθμευσης και αποτρέπουμε τις αντιγραφές. Ενώ και η ταυτοποίηση τους από τα αρμόδια όργανα του ελεγκτικού μηχανισμού μπορεί να γίνει εύκολα.

17. Αναβάθμιση του στόλου των δημόσιων αστικών λεωφορείων και αστικών ΚΤΕΛ:

Αιτούμεθα την μελέτη και ανάπτυξη ολοκληρωμένου προγράμματος παρεμβάσεων για τις στάσεις επιβίβασης και αποβίβασης και την αναδιάταξη των στάσεων μέσω των ΣΒΑΚ και ΣΑΠ. Να τεθεί ως on/off κριτήριο για την χρηματοδότηση της αναβάθμισης του στόλου και να υπάρξουν συνέργειες ΟΤΑ και Αστικών ΚΕΤΛ.

Επιπλέον ζητούμε την διασύνδεση της Εθνικής Κάρτας Αναπηρίας με την παραχώρηση του δικαιώματος της δωρεάν χρήσης των αστικών λεωφορείων (δελτίο μετακίνησης ΑμεΑ).

Στόχος Ι.3: Επέκταση ψηφιακής προσβασιμότητας

27. Η επέκταση επιμορφωτικών προγραμμάτων κατάρτισης και πιστοποίησης στελεχών Δημόσιας Διοίκησης στη θεματική της ψηφιακής προσβασιμότητας, να αφορά και του εργαζομένους σε ΟΤΑ και να υπαχθεί ως φορέας υλοποίησης για τους ΟΤΑ η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης.

3.2. Πυλώνας II: Ανεξάρτητη διαβίωση στην κοινότητα

31. Εμβληματική δράση Πυλώνα II:

Να συμπεριληφθεί και η διάσταση του πολιτισμού μαζί με του αθλητισμού – φιλάθλου. Άρα η μετάπτωση της Ελληνικής Κάρτας Αναπηρίας στην Ευρωπαϊκή, αλλά και η επέκταση της εφαρμογής της Εθνικής (πλέον) κάρτας σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής. Μια κάρτα για όλες τις χρήσεις.

Στόχος II.1: Ανάπτυξη της ανεξάρτητης διαβίωσης.

32. Εμβληματική δράση Στόχου II.1:

Η ΚΕΔΕ εκτιμά ότι η υπηρεσία του Προσωπικού βοηθού θα πρέπει να μεταφερθεί ως παροχή σε επίπεδο τοπικής κοινότητας λόγω εγγύτητας. Εφόσον τηρηθεί μέχρι κεραίας η πρόνοια του άρθρου 102 του Συντάγματος που ορίζει: *«Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων»* και μετά την αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος που βρίσκεται σε εξέλιξη, οφείλουμε να επανασχεδιάσουμε τον οδικό χάρτη της υπηρεσίας του ΠΒ.

39. Εξασφάλιση προσβάσιμης κοινωνικής στέγασης:

Η ΚΕΔΕ πιστεύει πως η Πολιτεία οφείλει να σχεδιάσει ένα εξειδικευμένο Εθνικό πρόγραμμα στέγασης, κατά τα πρότυπα του πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, με την χορήγηση δανείων επιδοτούμενου χαμηλού επιτοκίου με την εγγύηση και χρηματοδότηση του Ελληνικού Δημοσίου, για αγορά πρώτης κατοικίας για ΑμεΑ. Με δεδομένη την δυσκολία χορήγησης δανείων από τις τράπεζες, το υψηλό κόστος απόκτησης ακίνητου, αλλά και το υψηλό κόστος ενοικίασης, θα μπορούσε ίσως να μελετηθεί και η χρήση άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων όπως το rent to own, που να αφορά ακίνητα Δημοσίου - Δήμων που είναι εγκαταλελειμμένα και δίχως χρήση.

Στόχος II.2: Ενίσχυση συστημάτων κοινωνικής προστασίας

42. Εμβληματική δράση Στόχου II.2:

43. Εμβληματική δράση Στόχου II.2:

Η ΚΕΔΕ εκτιμά ότι η χώρα μας οφείλει να σχεδιάσει το νέο σύστημα αξιολόγησης της αναπηρίας με κριτήρια λειτουργικά και όχι ιατρικά. Μόνο έτσι η Ελλάδα θα ξεφύγει από το Ιατρικό μοντέλο αντιμετώπισης – αξιολόγησης της αναπηρίας και θα περάσει στο Κοινωνικό μοντέλο που είναι και το απαιτούμενο πλέον.

46. Αναμόρφωση φορολογικού πλαισίου για άτομα με αναπηρία:

Η ΚΕΔΕ υιοθετεί την πρόταση της ΕΣΑμεΑ και του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας για την αύξηση του ακατάσχετου εισοδήματος έως τα 3.500 €- ιδιαιτέρως για τα ΑμεΑ με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω - δημιουργώντας ασπίδα προστασίας και πρόσθετο δημοσιονομικό χώρο ώστε να είναι σε θέση ένα ΑμεΑ να καλύψει πάγιες και διαρκείς

ανάγκες του π.χ. αγορά αναπηρικού αμαξιδίου. Εκτιμούμε ότι αυτό το μέτρο δεν είναι πολυτέλεια, αλλά ικανό μέσο επιβίωσης. Επιπλέον δεν επιβαρύνει τον Εθνικό Προϋπολογισμό.

Στόχος Π.3: Διασφάλιση προστασίας σε καταστάσεις κινδύνου και έκτακτων ανθρωπιστικών αναγκών

50. Εμβληματική δράση Στόχου Π.3: Αναμόρφωση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης:

Να δρομολογηθεί άμεσα με πρωτοβουλία του ΥΠΕΠ, με την συνεργασία του Υπουργείου Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, η ανάπτυξη Εθνικής Πλατφόρμας καταχώρησης δεδομένων ΑμεΑ για τις επιχειρησιακές ανάγκες του Πυροσβεστικού Σώματος, του 112 και των υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας. Η συνδρομή και η συμβολή της ΚΕΔΕ σε αυτή την Εθνική προσπάθεια θα είναι δεδομένη.

Στόχος Π.7: Ενίσχυση της συμμετοχής στη δημοκρατική διαδικασία

73. Εμβληματική δράση Στόχου Π.7: Η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι σε επόμενη Συνταγματική αναθεώρηση θα μπορούσε να προβλεφθεί πλέον και η ηλεκτρονική ψηφοφορία με τις απαιτούμενες σχετικές διατάξεις Κυβερνώ-ασφάλειας..

74. Εμβληματική δράση Στόχου Π.7: Η ΚΕΔΕ εξειδικεύοντας προτείνει την δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου προσβάσιμων εκλογικών καταστημάτων και τμημάτων και την παροχή online μέσω του gov.gr της διαδικασίας κατάθεσης αιτήματος αλλαγής του εκλογικού τμήματος από εκλογείς με αναπηρία σε συγκεκριμένο τμήμα πριν την ολοκλήρωση των εκλογικών καταλόγων.

79. **Υλοποίηση της θεσμοθετημένης υποχρεωτικότητας μετάδοσης** μηνυμάτων πολιτικών κομμάτων, συνεντεύξεων πολιτικών αρχηγών και άλλου βασικού προεκλογικού υλικού και στη νοηματική γλώσσα. Η ΚΕΔΕ προτείνει να επεκταθεί και να ισχύει δωρεάν και για τις εκλογικές διαδικασίες Ευρωεκλογών και Εκλογών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στόχος Π.8: Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε πολιτισμό, αθλητισμό και τουρισμό

81. Αναβάθμιση υποδομών σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους,

συλλογές τέχνης και άλλα σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος μέσω ανάπτυξης συστημάτων περιήγησης με ακουστική και οπτική υποστήριξη. Η ΚΕΔΕ εισηγείται την περαιτέρω ανάπτυξη δικτύου προσβάσιμων χώρων και για κινητικές αναπηρίες σε θεατρικές και κινηματογραφικές αίθουσες. Προτείνουμε έως το 2030 όλοι οι χώροι πολιτισμού και θεάματος να είναι φιλικόι για όλους δίχως εξαιρέσεις και παρατάσεις. Επίλυσης προτείνουμε διαδικασίες fasttrack όπου υπάρχουν αρχιτεκτονικά εμπόδια για την άρση τους, κατά τα πρότυπα που ισχύσαν την περίοδο της εκτέλεσης Δημοσίων και Ιδιωτικών έργων για τους Ολυμπιακούς Αγώνες «ΑΘΗΝΑ 2004».

83. Ενίσχυση, με στοχευμένες δράσεις, της καλλιτεχνικής δημιουργίας των ατόμων με αναπηρία και για τον λόγο αυτό η ΚΕΔΕ ζητά να εξεταστεί πολύ σοβαρά η καλλιτεχνική, η υλικοτεχνική και η οικονομική ενίσχυση των μουσικό – χορευτικών - καλλιτεχνικών Δημοτικών τμημάτων για την ομαλή πολιτιστική ένταξη των ΑμεΑ.

85. Επανασχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων αθλητισμού για άτομα με αναπηρία σε συνεργασία με Δήμους. Η ΚΕΔΕ παραμένει αρωγός κάθε υγιούς προσπάθειας υλοποίησης κοινωνικών προγραμμάτων

αθλητισμού. Προτείνουμε την ενίσχυση των Δήμων με ανθρωπίνους πόρους και υλικοτεχνική υποστήριξη όπου χρειαστεί μέσω εξειδικευμένο χρηματοδοτικού προγράμματος.

86. Ανάπτυξη δράσεων για την προώθηση της καταπολέμησης των αρνητικών στερεοτύπων και την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στον αθλητισμό. Η ΚΕΔΕ προτείνει την ανάπτυξη τηλεοπτικών μηνυμάτων με την συνεργασία αθλητών που συμμετέχουν σε Ολυμπιακά και Παραολυμπιακά Αθλήματα. Επίσης προτείνει την καθιέρωση Εθνικού προγράμματος επισκέψεων σε σχολεία και χώρους εργασίας για την καταπολέμηση των αρνητικών στερεοτύπων. Σε αυτή την προοπτική η ΚΕΔΕ θα συμμετέχει και οικονομικά στην συμπαραγωγή αυτών των τηλεοπτικών μηνυμάτων με την συνεργασία του Πανελλήνιου Συνδέσμου Αθλητικού Τύπου και της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής .

87. Διαμόρφωση Στρατηγικής για τον Προσβάσιμο Τουρισμό με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση του εσωτερικού τουρισμού για άτομα με αναπηρία και την ανάδειξη της Ελλάδος ως διεθνούς τουριστικού προορισμού για άτομα με αναπηρία.

88. Θεσμοθέτηση της διαδικασίας και κριτηρίων της πιστοποίησης Προσβάσιμων Τουριστικών Προορισμών.

Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας εκφράζει την επιθυμία της να συμμετέχει ενεργά, γνωμοδοτικά τόσο στην ανάπτυξη της Στρατηγικής για τον Προσβάσιμο Τουρισμό, όσο και κατά την διαδικασία της θεσμοθέτησης για την πιστοποίηση των τουριστικών προορισμών ως προσβάσιμους. Αυτό άλλωστε πράξαμε με την κατάθεση των παρατηρήσεων μας στην διαμόρφωση επί της ΚΥΑ με τίτλο: «Πρότυποι Τουριστικοί Προορισμοί Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού, Ιαματικές Πηγές Ελλάδας και

άλλες ρυθμίσεις για την ενίσχυση της τουριστικής ανάπτυξης» για το σήμα προσβάσιμου τουριστικού προορισμού του άρθρου 52 του ν. 4875/2021.

3.3. Πυλώνας III : Πρόσβαση στην υγεία

Είναι αναγκαίο να υπογραμμιστεί ότι δεν έχουν την δυνατότητα να περιθάλψουν ΑμεΑ όλες οι Νοσοκομειακές μονάδες και οι ΠΜΥ στις κλινικές τους. Ορισμένες από αυτές δεν διαθέτουν προδιαγραφές για ΑμεΑ είτε λόγω παλαιότητας των κτιριακών υποδομών είτε λόγω έλλειψης αναβάθμισης των υπαρχόντων για την κατάλληλη κάλυψη ασθενών ΑμεΑ. Είναι λανθασμένη η εντύπωση που έχουμε ότι μια κτιριακή μονάδα Νοσοκομείου αυτόματα συνεπάγεται πως θα έχει και τις κατάλληλες προδιαγραφές. Για τον λόγο αυτό θα χρειαστεί να μελετηθούν τα δεδομένα για την συμπερίληψη των ΑμεΑ ασθενών και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να μετατραπούν οι νοσοκομειακές δομές φιλικές προς τους ασθενείς αυτούς, ώστε να αρθεί η παραβίαση του άρθρου 25 της Σύμβασης του ΟΗΕ.

Κατά την άποψή μας, στο επίπεδο παροχών υγείας θα χρειαστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τις γυναικολογικές εξετάσεις των ΑμεΑ. Επίσης, ειδική μερίμνα πρέπει να γίνει για την ευκολότερη πρόσβαση των ΑμεΑ στην οδοντιατρική περίθαλψη και στα ΤΕΠ.

3.5. Πυλώνας V: Πρόσβαση στην εργασία

134. Ανάπτυξη προγραμμάτων επιδοτούμενης απασχόλησης για άτομα με αναπηρία: Θέλοντας να συμβάλουμε στην αντιμετώπιση της Ανεργίας των ΑμεΑ, εισηγούμαστε την προώθηση και επέκταση του προγράμματος Νέες Θέσεις Εργασίας ΑμεΑ όχι μόνο στους Δημοτικούς Οργανισμούς με οικονομική δραστηριότητα, αλλά και στους ίδιους τους Δήμους έχοντας ως δεδομένο ότι με την παρέμβαση αυτή δημιουργούμε προσωποπαγείς θέσεις εργασίας που θα καλύψουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες των ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού. Επιπλέον, εκτιμούμε πως θα χρειαστεί ένα καλύτερο επικοινωνιακό πλάνο για την προώθηση του προγράμματος ΝΘΕ προς τον Ιδιωτικό Τομέα, αφού οι αριθμοί δείχνουν χαμηλή απορροφητικότητα. Προτείνουμε ακόμα μέσω του ΟΑΕΔ να διασφαλισθούν οι προϋποθέσεις και οι κατάλληλες πρακτικές για την κατάρτιση των ΑμεΑ στα σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα, γεγονός που αναδείχθηκε πρόσφατα με την πανδημία του covid-19 και την αναγκαιότητα της θεσμοθετημένης τηλεργασίας.

Επιπλέον των παραπάνω αιτούμεθα την μεταφορά των εργαζομένων ΕΚΟ προγραμμάτων ΔΥΠΑ από τα ΝΠΙΔ κατά εφαρμογή του Ν. 5056/2023, στον ΟΕΥ του εκάστοτε Δήμου σε προσωποπαγή θέση εργασίας με διαπιστωτική πράξη, την πρόβλεψη στον προϋπολογισμό για την μισθοδοσία τους, και την προβλεπόμενη μεταφορά οικονομικών πόρων μέσω των ΚΑΠ.

Στόχος VI.2: Αφύπνιση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και ενημέρωση και επιμόρφωση της Δημόσιας Διοίκησης

149. Διενέργεια εκστρατειών για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας, της κεντρικής και τοπικής αυτοδιοίκησης: Η ΚΕΔΕ εκτιμά ότι οι Δράσεις αυτές πρέπει να είναι διαρκείς και σε βάθος δεκαετίας. Επίσης πρέπει να καταστεί εφικτό να προκύπτουν μετρήσιμα

μεγέθη για να μελετάμε την αποτελεσματικότητά τους ανά περίοδο και να μπορούν να παραμετροποιηθούν για την επίτευξη νέων στόχων κατά συνθήκη. Για τον λόγο αυτό προτείνουμε εξειδικευμένα σεμινάρια Αιρετών για την κατανόηση της πολυδιάστασης της Αναπηρίας. Πρόθεση μας είναι στο επόμενο Συνέδριό μας στην Ρόδο να υπάρξει θεματική ενότητα με σημείο αναφοράς την αναπηρία και την συμπερίληψη με την παρουσία του ΥΠΕΠ, του Συντονιστικού Μηχανισμού, της ΕΑΠ και της ΕΣΑμεΑ.

5.2. Βελτίωση της νομοθεσίας και συμμόρφωση προς τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες στο πλαίσιο της χάραξης πολιτικής

170. Κατάρτιση, εκπαίδευση και επιμόρφωση της Δημόσιας Διοίκησης: Η ΚΕΔΕ προτείνει να επεκταθεί σε όλους τους Δημόσιους λειτουργούς οριζόντια και να αφορά και τους Αιρετούς όλων των βαθμίδων.

5.6. Εντατικοποίηση της συνεργασίας με περιφερειακές και τοπικές αρχές

Αναφορικά με την κατάθεση των ετήσιων Εκθέσεων και πριν την ανάρτησή τους, εκτιμούμε ότι είναι η απαραίτητη η συζήτηση τους σε μονή συνεδρίαση των πολιτικών Οργάνων (Δήμων και Περιφερειών), με κατοχυρωμένη την συνεδρίαση αυτή κάθε 3 η Δεκέμβρη, με αφορμή την Εθνική Ημέρα των ΑμεΑ.

Εκτίμηση μας είναι ότι ανά Περιφερειακή Ένωση Δήμων θα λειτουργήσει καταλυτικά και θετικά η πρόσληψη ενός Τεχνικού Συμβούλου που να μπορεί αποδεδειγμένα να υποστηρίξει τα Σημεία Αναφοράς για την σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης των Δήμων, αλλά και να την παρακολουθεί σε στενή συνεργασία με την ΚΕΔΕ. Για να μπορούν οι Περιφέρειες και οι

Δήμοι να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν για την εφαρμογή της «Εθνικής Στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία», δηλαδή την ετήσια υποβολή σχεδίων δράσης και απολογιστικών εκθέσεων, τη συμμετοχή των αρμόδιων στελεχών τους σε προγράμματα κατάρτισης και την αξιοποίηση των πηγών χρηματοδότησης των έργων και των δράσεών τους, είναι απαραίτητο ένα Πρόγραμμα Συλλογικής Υποστήριξης των ΟΤΑ που θα σχεδιαστεί και θα υλοποιηθεί με τη συνεργασία της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ και με χρηματοδότησή από Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ 2021–2027.

Για την απρόσκοπτη εξέλιξη των παραπάνω θα χρειαστεί να δημιουργηθεί ένα template – υπόδειγμα στο οποίο θα λειτουργεί ως Οδηγός για την ετήσια Έκθεση των Δήμων και των Περιφερειών. Υπό αυτήν την έννοια να καθιερωθεί το ΣΑ ως Ομάδα Έργου και όχι ως Δ/ση ή Τμήμα, που θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτρεπτικά, γιατί μπορεί να χρειαστεί αναθεώρηση του Οργανισμού Εσωτερικής Λειτουργίας ενός Δήμου ή Περιφέρειας, με ότι αυτό συνεπάγεται χρονικά.

6. Συντονισμός και Παρακολούθηση

6.3. Συντονιστικός Μηχανισμός και Σημεία Αναφοράς

Πεποίθηση μας είναι η ΚΕΔΕ να λειτουργήσει βελτιωτικά προς κάθε κατεύθυνση. Για τον λόγο αυτό εκτιμούμε ότι με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις μας θα χρειαστεί στο Κυβερνητικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης να ενσωματωθεί το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (με χρονοδιαγράμματα και προϋπολογισμένες δράσεις), αλλά και την διασύνδεση τους με την ανάλογη διάθεση πόρων (οικονομικών και ανθρωπίνων), προκειμένου να συνταχθούν τα ανάλογα Περιφερειακά και Δημοτικά Σχέδια Δράσης από τα ΣΑ. Λειτουργικό θα είναι κατά την

γνώμη μας να θεσμοθετηθούν Κεντρικά Σημεία Αναφοράς τόσο στην ΚΕΔΕ, όσο και στην ΕΝΠΕ. Στο ίδιο μήκος κύματος θα χρειαστεί με θεσμικά κατοχυρωμένο τρόπο να υπάρξει σύνδεση και συνεργασία των ΣΑ (ειδικά των Περιφερειών) με τις Περιφερειακές Επιτροπές Προσβασιμότητας.

Κλείνοντας νιώθουμε την υποχρέωση να αναφερθούμε σε δυο ζητήματα που δεν έχουν απασχολήσει την Εθνική Στρατηγική.

1. Είναι οι προϋποθέσεις ενεργειακής δημοκρατίας και η ανάπτυξη ενός «δίκτυ ενεργειακής ασφάλειας» των ΑμεΑ και των οικογενειών τους. Εκτιμούμε ότι η δυνατότητα διασφάλισης ενέργειας μέσω πριμοδοτούμενων ενεργειακών κοινοτήτων θα μπορούσαν να συμβάλουν τα μέγιστα.
2. Είναι η απρόσκοπτη και αυτόνομη είσοδος του φίλαθλου ΑμεΑ. Σε ένα φιλικό περιβάλλον, με σχεδιασμένη σωστά την ανεμπόδιστη παρακολούθηση ενός αθλητικού δρωμένου, με ανθρώπινες συνθήκες. Για τον λόγο αυτό οφείλουμε να ενσωματώσουμε στο Εθνικό Σήμα Προσβασιμότητας αθλητικών εγκαταστάσεων και αυτή την διάταξη.

Αθήνα, 13 Μαΐου 2024

Ο Συντάκτης

Γεράσιμος Α. Φεσσιάν

Στέλεχος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας

Μέλος της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας

Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Προσβασιμότητας του ΥΠ.ΠΕ.